

Sirküler Tarihi : 11.01.2008
Sirküler No : 2008/037

BELGE DÜZENİNE İLİŞKİN 379 SIRA NO.LU VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ

Maliye Bakanlığı 5.1.2008 tarih ve 26747 sayılı Resmi Gazete'de yayımladığı 379 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu (VUK) Genel Tebliği ile belge düzenine ilişkin bazı düzenlemeler yapmıştır. Söz konusu Tebliğ aynen Sirkülerimize eklenmiş olup, yapılan düzenlemeler özetle şöyledir :

- Kıymetli maden alım/satım yapma yetkisi verilen yetkili müesseselere, 1.3.2008 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, kıymetli maden alımında "Kıymetli Maden Alım Belgesi", satımında da "Kıymetli Maden Satım Belgesi" düzenleme zorunluluğu getirilmiştir.** Söz konusu belgelerin düzenlenmediğinin veya gerçeğe aykırı olarak düzenlendiğinin tespiti halinde VUK'nun 353 üncü maddesi uyarınca özel usulsüzlük cezası uygulanacaktır.
- Serbest meslek faaliyetinde bulunan hekimlerin (diş hekimleriyle veteriner hekimler dahil) işyerlerinde, özellikleri bu Tebliğ'de belirtilen kredi kartı okuyucusu (POS cihazı) bulundurma ve kredi kartı ile yapılan ödemelerde bu cihazları kullanma zorunluluğu getirilmiştir. Uygulama 1.6.2008 tarihinden itibaren başlayacaktır.** Bu cihazlarla düzenlenecek POS fişleri, anılan mükelleflerce düzenlenmiş "serbest meslek makbuzu" olarak kabul edilecektir. Uygulama başladıktan sonra, POS cihazlarını işyerlerinde bulundurmayan veya Tebliğ'de öngörülen şartları taşımayan cihazları kullananlara, VUK'nun 355/1 nci maddesine istinaden özel usulsüzlük cezası uygulanacaktır. Tebliğ'de belirtilen özelliklere sahip POS cihazlarını kullanmakla birlikte, Tebliğ'de özellikleri belirtilen kağıt ruloları kullanmayan veya günlük kapanış raporu almayanlara ise, her bir tespit için ayrı ayrı olmak üzere, VUK'nun 352/II-7 nci maddesine istinaden ikinci derece usulsüzlük cezası kesilecektir.
- Bilindiği gibi, 336 sıra no.lu VUK Genel Tebliği uyarınca eczaneler, kamu kuruluşlarınca karşılanan ilaç payına ilişkin olarak bu kurumlara düzenlemek zorunda oldukları faturaları, ay sonunda tüm çalışanlar için ve tek bir fatura şeklinde düzenleyebilmektedirler. 379 sıra no.lu Tebliğ ile Sosyal Güvenlik Kurumunun da bu kapsamda değerlendirilmesi uygun görülmüştür. Buna göre, Sosyal Güvenlik Kurumu ile anlaşmalı eczaneler bu Kuruma, ay sonunda tek bir fatura düzenleyebileceklerdir.**
- İlaç satış mümessilleri tarafından hekimlere verilmek üzere taşınan ve ticari mal niteliğinde olmayan broşür, bloknot, kalem gibi promosyon ürünleri ile numune ilaçlar için sevk irsaliyesi düzenlenmesine gerek bulunmadığı belirtilmiştir.** Ancak bunun için taşınan ürünlerin ticari mal sevkiyatı izlenimi verecek büyüklükte veya mahiyette olmaması şart koşulmuştur.
- Uzlaşma görüşmelerine, 3568 sayılı yasaya göre kurulan meslek odalarına kayıtlı meslek mensuplarının (SM, SMMM, YMM) yanı sıra avukatların da katılabilmesi uygun görülmüştür.** Ancak avukatların görüşmelere katılabilmeleri için mükellef ile olan ilişkisinin hukuki bir belgeye (sözleşme, vekaletname vs.) dayandırılması ve söz konusu belgenin aslı veya onaylı bir örneğinin uzlaşma görüşmesi sırasında komisyona ibraz edilmesi gerekmektedir. **Uzlaşma komisyonları meslek mensupları ve avukatlara ilişkin söz konusu belgeleri dosyalarında muhafaza edecekler; belgelerin birer fotokopisini ise, meslek mensubu veya avukatın tarh dosyasına konulmak üzere bağlı oldukları vergi dairelerine göndereceklerdir.**

Saygılarımızla.

“VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ
(SIRA NO: 379)
(R.G. 5.1.2008 – 26747)

Bakanlığımıza intikal eden olaylardan, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile ilgili bazı konularda tereddütler oluştuğu anlaşılmış olup, söz konusu tereddütleri gidermek ve uygulama birliği sağlamak amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

1- Kıymetli Maden Alım/Satımında Belge Düzeni

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karara İlişkin 2006-32/32 No.lu Tebliğ¹ ile yetkili müesseselere; Kıymetli Madenler Borsasına üye olmak kaydıyla, ilgili yönetmelik ve mevzuat hükümleri çerçevesinde işlenmemiş kıymetli madenler ile barlar veya külçeler halindeki işlenmiş kıymetli madenlerin ithalini, ihracını ve söz konusu Borsada sürdürülmekte olan kıymetli madenlere ilişkin işlemleri yapma ve Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü tarafından üretilen basılı altınlar (milli ziynet, meskük vb.) ile bir kilogramdan küçük külçe şeklindeki standart altınların alım satımını yapma yetkisi verilmiştir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17/4-g maddesi uyarınca (dahilde ve ithalde) külçe altın ve külçe gümüş teslimleri katma değer vergisinden müstesnadır. Ancak altın ve gümüşten mamul veya altın ve gümüş ihtiva eden ziynet eşyaları ile sikke altın ve gümüşlerin teslim ve ithali genel oranda (%18) katma değer vergisine tabi olup, aynı Kanunun 23 üncü maddesine göre söz konusu mamullerin teslim ve ithalinde matrah, külçe altın ve külçe gümüş bedeli düşüldükten sonra kalan tutardır.

Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi ile Maliye Bakanlığı, mükellef ve meslek grupları itibarıyla muhasebe usul ve esaslarını tespit etmeye, bu Kanuna göre tutulmakta olan defter ve belgeler ile bunlara ilaveten tutulmasını veya düzenlenmesini uygun gördüğü defter ve belgelerin mahiyet, şekil ve ihtiva etmesi zorunlu bilgileri belirlemeye ve bunlarda değişiklik yapmaya yetkili kılınmıştır.

Anılan hükmün Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanarak, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karara İlişkin 2006-32/32 No.lu Tebliğ ile kendilerine kıymetli maden alım/satım yapma yetkisi verilen yetkili müesseselere; 1/3/2008 tarihinden geçerli olmak üzere, kıymetli maden alımında "Kıymetli Maden Alım Belgesi", satımında da "Kıymetli Maden Satım Belgesi" düzenleme zorunluluğu getirilmiş ve bu belgelerin Vergi Usul Kanunu uyarınca düzenlenmesi gereken belgeler kapsamına alınması uygun görülmüştür. Dileyen mükelleflerin anılan tarihten önce de söz konusu belgeleri düzenlemeleri mümkün bulunmaktadır.

Birer örneği Tebliğ ekinde bulunan (EK: 1, 2) Kıymetli Maden Alım/Satım Belgelerinde; düzenlenme tarihi, seri ve sıra numarası, belgeyi düzenleyen yetkili müessesenin iş adresi, bağlı olduğu vergi dairesi ve vergi kimlik numarası, kıymetli madeni alan/satan kişinin veya kuruluşun adı-soyadı/unvanı ve vergi kimlik numarası, kıymetli madenin cinsi, fiyatı, miktarı, tutarı ve bu tutara isabet eden katma değer vergisinin bulunması zorunludur.

Kıymetli Maden Alım/Satım Belgeleri en az bir asıl bir örnek olarak düzenlenecek ve aslı, kıymetli maden alan ya da satan kişiye verilecektir. Bu belgelerin ikiden fazla örnek olarak düzenlenmesi halinde her birinin kaçınıcı örnek olduğu belirtilecektir.

Yukarıda sayılan bilgileri taşıması şartıyla belgelerin bilgisayar kullanmak suretiyle düzenlenmesi de mümkün bulunmaktadır.

Bilgisayarla düzenlenenler de dahil olmak üzere anılan belgeler, vergi dairesi başkanlıklarıyla veya defterdarlıklarla anlaşması bulunan matbaalara bastırılmak ya da noterlere tasdik ettirilmek suretiyle kullanılacak ve belgelerde belirli bir ebat aranılmayacaktır.

Matbaa işletmecileri, noterler ve yetkili müesseseler; Kıymetli Maden Alım/Satım Belgelerinin basımında, Vergi Usul Kanunu Uyarınca Vergi Mükellefleri Tarafından Kullanılan Belgelerin Basım ve

Dağıtımı Hakkında Yönetmelik2 hükümlerine ve bu konuda Bakanlıkça belirlenmiş olan diğer esaslara uyacaklardır.

Yukarıda belirtilen şartlara uygun olarak belge düzenlenmediğinin veya gerçeğe aykırı olarak düzenlendiğinin tespiti halinde, mükellefler adına Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesi uyarınca özel usulsüzlük cezası kesilecektir.

2- Serbest Meslek Faaliyetinde Bulunan Hekimler (Dış Hekimleri ile Veteriner Hekimler Dahil) Tarafından Kullanılacak Kredi Kartı Okuyucuları

Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinin son fıkrasında Maliye Bakanlığının düzenlenmesi mecburi olan belgelerde bulunması gereken zorunlu bilgileri belirlemeye yetkili olduğu hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanunun Mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının 1 numaralı bendinde de Maliye Bakanlığının, tutulması veya düzenlenmesini uygun gördüğü defter ve belgelerin mahiyet, şekil ve ihtiva etmesi zorunlu bilgileri belirlemeye, bunlarda değişiklik yapmaya, bu Kanuna göre tutulacak defter ve düzenlenecek belgelerin tutulması ve düzenlenmesi zorunluluğunu kaldırmaya; 6 numaralı bendinde ise vergi güvenliğini sağlamak amacıyla niteliklerini belirleyip onayladığı elektrikli, elektronik, manyetik ve benzeri cihazlar ve sistemleri kullanırmaya, uygulamaya dair usul ve esasları belirlemeye yetkili olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu hükümlerle Bakanlığımıza tanınan yetkilere dayanılarak, serbest meslek faaliyeti icra eden hekimlerin (dış hekimleri ile veteriner hekimler dahil), iş yerlerinde bu Tebliğde belirtilen özellikleri haiz kredi kartı okuyucularından (bundan böyle POS -Point of Sale- olarak anılacaktır) bulundurmaları ve kredi kartı ile yapılan ödemelerde bu cihazları kullanmaları zorunluluğu getirilmiş ve bu cihazlarla düzenlenecek POS fişlerinin, anılan mükelleflerce yürütülen serbest meslek faaliyetlerinde Vergi Usul Kanunu uyarınca düzenlenmiş "serbest meslek makbuzu" olarak kabul edilmesi uygun görülmüştür.

2.1- Cihazların ve Belgelerin Özellikleri

Anılan hekimlerce kullanılacak POS cihazları ve bunlar tarafından üretilen belgelerin, serbest meslek faaliyeti kapsamında elde edilen kazancın Vergi Usul Kanununa göre belgelendirilmesini sağlayacak şekilde aşağıda sayılan özellikleri haiz olması gerekmektedir.

a) Ek 3'teki örnekte belirtildiği şekilde belge üzerinde; mükellef bilgileri, tarih, saat, sıra no, hizmetin cinsi, vergi dahil tutarı vb. bilgiler ve "Bu belge V.U.K. uyarınca serbest meslek makbuzu yerine geçen belge hükmündedir." ibaresi yer alacaktır.

b) POS'lardan her günün sonunda günlük kapanış raporu (Z raporu) alınabilecektir.

POS'lar, yukarıda sayılan özellikleri haiz olup olmadığının tespitine yönelik olarak Bakanlığımızca herhangi bir onay işlemine tabi tutulmayacaktır. Ancak şekil ve muhtevası itibarıyla Ek 3'teki örneğe uygun olmayan POS fişleri, Vergi Usul Kanunu uyarınca düzenlenmiş belge hükmünde sayılmayacaktır.

2.2- POS Cihazlarında Kullanılacak Kağıt Rulolar

Yukarıda özellikleri belirtilen POS cihazları kullanılmak suretiyle düzenlenen belgelerdeki bilgiler tam (anlaşılabilir kısaltmalar olabilir) ve açık olacak, silik ve okunaksız belge verilmeyecektir.

Piyasadaki POS'ların bir kısmında halen kullanılmakta olan mikrokapsüllü karbonsuz kopyalama kağıtları (Dekaform Self Contained vb.) darbe, katlanma, kırılma gibi etkilerle kolaylıkla kararip silinmekte ve fişler okunamaz hale gelmektedir. Bu nedenle, Vergi Usul Kanunu uyarınca düzenlenmiş belge hükmünde belge verme özelliğine sahip POS'larda, üzerindeki bilgiler kolaylıkla kararip silinen mikrokapsüllü karbonsuz kopyalama kağıt ruloları kullanılmayacaktır.

Termal kağıt ruloların kullanılması halinde ise bu ruloların;

a) Türk Standartları Enstitüsünce onaylanmış,

b) Arka ortasına birbirinden en fazla 50 milimetre aralıkta ve rulo uzunluğu boyunca, kağıdı üreten firmanın logosunun (kısa adı veya baş harfleri) ve kağıdın numarasının basılmış,

c) Yine arkasında ve kağıdın kenarına 20 milimetreyi geçmeyen aralıklarla aşağıdaki sıra dahilinde,

- Onaylayan kurumun kısa adının (en fazla 4 karakter),
- Onayın tarih ve sayısının,
- Başına "SKT" işareti konularak, 7 yıldan az olmamak üzere son kullanma tarihinin (ay/yıl) yazılmış,

olması şarttır.

Mükelleflerin söz konusu termal kağıt rulolarını, belgelerin muhafaza ve ibraz mecburiyetine ilişkin yükümlülüklerinin de gereği olarak, ısısı +35 dereceyi geçmeyen, nem oranı % 80'in altında olan ortamlarda, ıstık geçirmeyen ve kağıda zarar vermeyen kutularda saklanmaları gerekmektedir.

2.3- Uygulama Usul ve Esasları

a) Anılan mükellefler, 1/6/2008 tarihinden itibaren işyerlerinde bu Tebliğde belirtilen özelliklere sahip POS'ları bulunduracaklar ve kullanacaklar; söz konusu şartları taşımayan POS'ları kullanamayacaklardır. Bahsi geçen mükellefler gerekli şartları taşımayan POS'ları 1/6/2008 tarihinden itibaren mevcut halleri ile kullanamayacaklarından, bu cihazlar sahipleri (bankalar, katılım bankaları vb.) tarafından ya toplanacak ya da bu Tebliğde yer alan esas ve usullere uygun hale getirilecektir.

b) Söz konusu mükellefler, bu Tebliğ ile bulundurma ve kullanma zorunluluğu getirilen POS'ları kullanmak suretiyle yaptıkları tahsilatlarda müşterilerine bu POS'lardan çıkan belgeleri verecekler, müşteri tarafından talep edilse dahi başkaca bir belge düzenlemeyeceklerdir.

c) Bahsi geçen POS cihazlarının özelliğinden ve kredili satışlara ilişkin mevzuattan dolayı belgenin birinci nüshasının mükellefte kalması durumunda, müşteriye verilen ikinci nüsha, vergi uygulamalarında asıl belge gibi mütalaa edilecektir.

d) Anılan mükellefler, bu POS'ları kullanmak suretiyle hizmet ifasında bulundukları her günün sonunda kapanış raporu almak ve bu raporları gerektiğinde Bakanlığımız görevlilerine ibraz etmek üzere muhafaza etmek zorundadırlar.

e) Mükelleflerin işyerlerinde bu Tebliğde öngörülen POS'ları kullanıyor olmaları serbest meslek makbuzu düzenleme mecburiyetlerini kaldırmamaktadır. Zira bedeli kredi kartı kullanılmaksızın ödenen hizmetler için POS'ların kullanılması söz konusu olmamaktadır. Bu durumda, anılan mükelleflerin bedelini kredi kartı kullanılmaksızın (nakit, çek, havale vb. olarak) tahsil ettikleri hizmetler için Vergi Usul Kanununa göre serbest meslek makbuzu düzenlemeleri gerekmektedir.

2.4- Ceza

Bu Tebliğ kapsamındaki mükelleflerden 1/6/2008 tarihinden itibaren;

a) Bu Tebliğde belirtilen özellikleri haiz POS cihazlarını iş yerlerinde bulundurmayan veya iş yerinde bulundurmakla beraber Tebliğde öngörülen şartları taşımayan cihazları kullandıkları tespit edilenlere, Vergi Usul Kanununun mükerrer 355/1 inci maddesine göre özel usulsüzlük,

b) Tebliğde belirtilen özellikleri haiz POS cihazlarını kullanmakla birlikte bunlarda 3 üncü bölümde açıklanan özellikleri taşımayan kağıt ruloları kullandığı veya günlük kapanış raporu almadığı tespit edilen mükelleflere ise her bir tespit için ayrı ayrı olmak üzere, Vergi Usul Kanununun 352/II-7 nci maddesine göre ikinci derece usulsüzlük,

cezası kesilecektir.

3- Anlaşmalı Eczanelerce Sosyal Güvenlik Kurumu Adına Düzenlenen Faturalarda Süre

336 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde³ eczanelerin, çalışanlarının reçetelerini karşılamak üzere sözleşme yaptıkları kamu kuruluşları ile sınırlı olmak üzere, ilgili kuruluşların

çalışanlarına yaptıkları ilaç teslimlerinde kamu kuruluşlarınca karşılanacak paya ilişkin tutarı içeren faturayı, ay sonunda tüm çalışanlar için ve tek bir fatura şeklinde düzenleyebilecekleri belirtilmişti.

Bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren, Sosyal Güvenlik Kurumunun da 336 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği uygulamasında, eczanelerle anlaşma yapılan kamu kuruluşları kapsamında değerlendirilmesi uygun görülmüştür.

Anılan Kurumla anlaşmalı eczanelerce de söz konusu Kuruma (anılan Tebliğde yer alan usul ve esaslar çerçevesinde, çalışanlar, emeklileri ve bunların bakmakla yükümlü oldukları kişilere ait ilaç teslimleri için) ay sonunda tek bir fatura düzenlenebilecektir.

4- İlaç Satış Mümessilleri Tarafından Taşınan Promosyon Ürünleri ile Numune İlaçlarda Sevk İrsaliyesi Düzenlenip Düzenlenmeyeceği

Bakanlığımıza yansıyan olaylardan, ilaç satış mümessillerinin hekimlere verilmek üzere, tanıtım amaçlı olarak beraberlerinde bulundurdıkları ve ticari mal kapsamında olmayan promosyon ürünleri ile numune ilaçlar için sevk irsaliyesi düzenlenip düzenlenmeyeceği hususunda tereddüde düşüldüğü anlaşılmıştır.

Vergi Usul Kanununun 230 uncu maddesinin 5 numaralı bendi uyarınca, satılan malların alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının, taşınan veya taşıtırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlenmesi ve taşıtta bulundurulması zorunludur.

Bu itibarla, ticari mal niteliğinde olmayan broşür, bloknot, kalem gibi promosyon ürünleri ile numune ilaçların, hekimlere verilmek üzere firmaların satış mümessilleri tarafından taşınması sırasında (ticari mal sevkıyatı izlenimi verecek büyüklükte veya mahiyette olmamak şartıyla) sevk irsaliyesi düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.

5- 3568 Sayılı Kanununa Göre Yetki Almış Meslek Mensuplarına ve Avukatlık Kanununa Göre Yetki Verilen Avukatlara Uzlaşma Görüşmelerinde İbraz Etme Zorunluluğu Getirilen Belgeler

Uzlaşma Yönetmeliğinin⁴ 10 uncu maddesinde, mükelleflerin uzlaşma talebinin kabul edilmesi üzerine yapılacak uzlaşma görüşmelerinde, 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Malî Müşavirlik ve Yeminli Malî Müşavirlik Kanununa göre kurulan meslek odalarından bir meslek mensubunun da (Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Malî Müşavir veya Yeminli Malî Müşavir) bulundurulabileceği, ancak bu kişilerin uzlaşma ile ilgili tutanaklara imza atamayacakları belirtilmiştir.

Uygulamada, uzlaşma görüşmelerine mükellefle birlikte hukuki yardımda bulunmak üzere avukatların da katılmaları mümkün bulunmaktadır.

Bundan böyle (Bu Tebliğin yayımı tarihine kadar uzlaşma günü tayin edilmemiş uzlaşma talepleri dahil olmak üzere) anılan meslek mensupları ile avukatların, uzlaşma görüşmelerine katılabilmelerinin hukuki bir belgeye (sözleşme, vekaletname vb.) dayandırılması ve söz konusu belgenin aslı veya onaylı bir örneğinin uzlaşma görüşmesi sırasında komisyona ibraz edilmesi uygun görülmüştür.

Söz konusu belge, mükellefin uzlaşma komisyonundaki dosyasında muhafaza edilecek; birer fotokopisi de meslek mensubu ve/veya avukatın tarh dosyasına konulmak üzere ilgili vergi dairelerine gönderilecektir.

Tebliğ olunur.

¹ 22/9/2006 tarih ve 26297 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

² 2/2/1985 tarih ve 18654 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

³ 29/7/2004 tarih ve 25537 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

⁴ 3/2/1999 tarih ve 23600 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Ekleri için [Tıklayınız](#)”